

I. N. 7.
DISSERTATIO ACADEMICA,
TANGENS
PRÆPARAMENTA
BONI POLITICI;

Quam
Cum Consensu & Adprobatione
Amplissimæ FACULTATIS PHILOS.
in Regia Academia Aboënsi,

Sub Directione
Viri Præclarissimi,
DANIELIS ACHRELI,
Eloq. Professoris Ord.

Die 23 Maji Anno M. DC. LXXXIII.

In Auditorio Sup. & maximo,

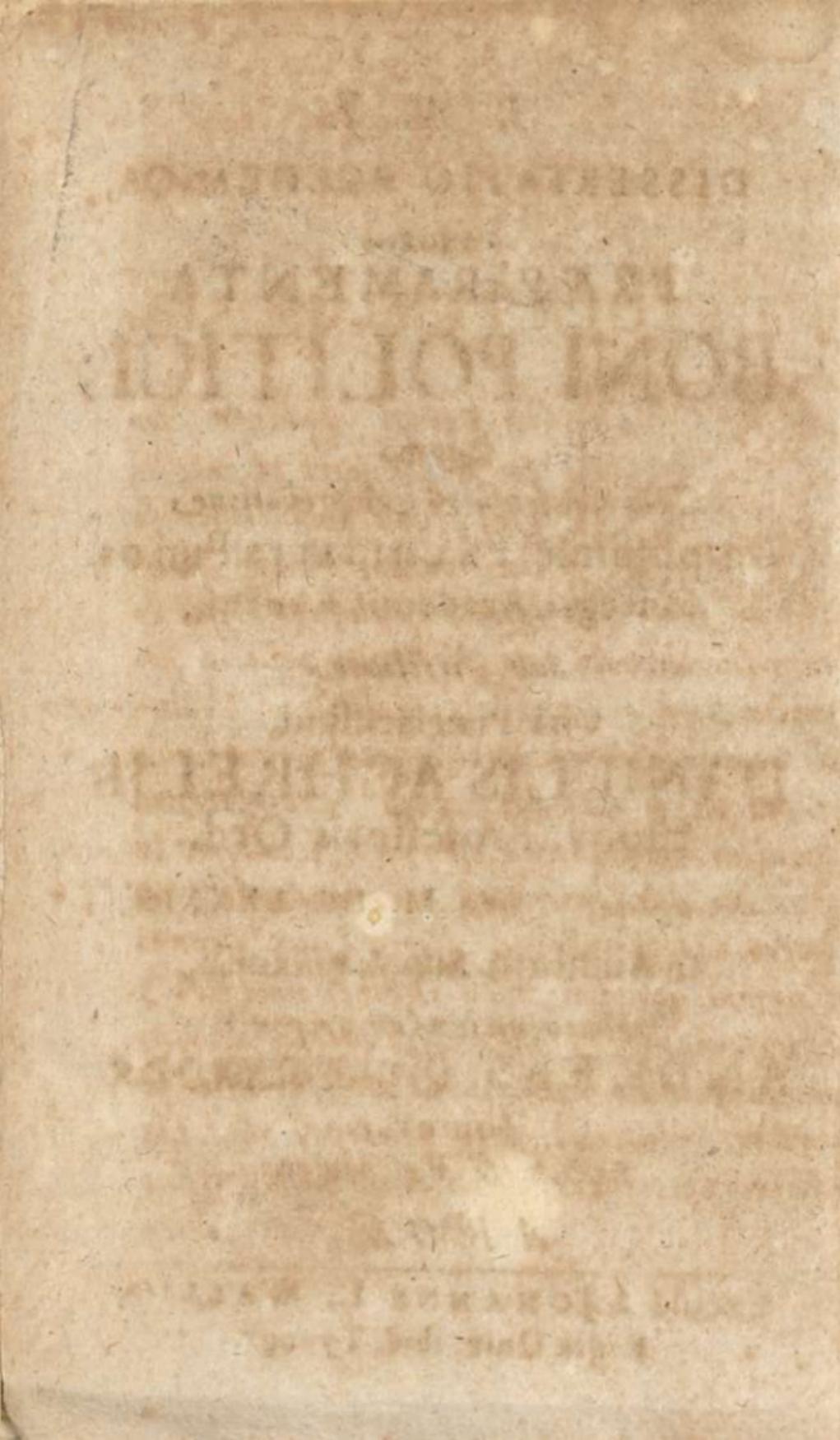
Publicè penitandam proponit

ANDREAS GYLDENSTRODE
Junior,
Auctor & Respondens.

A B O È,

Excula à JOHANNE L. WALLIO,
Regiae Univ. ibid. Typogr.

EPISTOLA PRÆLUSORIA.

On parvi quidem interest ritè scire & intelligere, quo pacto inter se combinantur multi societates imperiorum, hoc enim fundamento tota ferè vita politica firmiter stare & consistere videtur. Preimde neminem magis decet ignorare secundam quam primam, divinorum Praeceptorum tabulam, cuius tanto est usus efficaciaque in proximi dilectione nobis commendanda, ne queat videri velle ad priorū (qua summi Numinis amorem nobis exhibet necessariò) fastigium niti & adscendere, ibiçq; eadem amica quadam amulazione invicem inter se certare. Interim verè prudentis est, his via recta procedere, sic proximi nostriq; ipsius dile-

A

dilectionem extendendo, ut summa amori
portio in corde humilitatis pleno, Deo offeran-
tur. Cujus si mandata nobis expressa, si-
mulque ipsius opus splendidum quod circum-
ferimus nobiscum, naturam sequi servare q-
voluerimus, non arduum tum erit nobis me-
diam ingredi viam, tam in vita politica &
civili, quam alia quocunque seculari vel
divina. Nullum igitur dubium est, quin
certa & exacta opus sit norma regulisque
uti, in ipsarum societatum conjunctione jun-
cturaque nobilissima. quippe sine illis infinitis
ferè mutationibus summa illa imperio non
minus quam istae simplices societas subji-
ciuntur. Unde & cuiuslibet patet eadem
crescere & decrescere. Ut nihil mortales a-
què deceat, quam in summas tanti opificiū
laudes erumpere, præseruit cum adeo be-
nignè naturam conservet, ut ipsa quoque so-
cietas circa sua, iam incrementa quam de-
crementa justum suum obseruent ordinem,
quamvis illum sœpiissime surbare & deva-
stare cupiant malorum perversa ingenia.
Optime itaque sibi consulunt, qui per natura
compendium, bujus nobilissimæ notitia nempè
terum.

verumpbl: principia & fundamenta disce-
re satagunt, nam tutissimus ibit in verum
naturelum cognitionem, qui veritatis amore
naturam ejusque secreta persuadit; cui po-
stea erit facile sua reipublica & ornatum
decentem adquirere, & contra morbum quem-
cunque corruptionis medicinam invenire.
Cum igitur hac notitia nobilissima sit non
tam ardua & gravis, quam utilis & jucunda,
non incommodè sub disquisitionis oleam mitti
existimabam, quo mihi non secus quam aliis
commilitionibus politia studio consecratu, tan-
tum per leve compendium clerum fore,
quid in isto vita genere nobis maximè foreb
observandum. Ast, Lector benevole, quam-
vis hæc minus delicate & concinnè a me
protrusa fuerint, aqui bonique ramen ut con-
sulas, est quod nunc magnoperè petam.
Ipse v. methodum videns, de illa facile uti-
nam & bene judicabis. Vale.

THES.

Thes. I.

Primò itaque motandum venit, neminem
bene & cum fructu posse versari in Reipublicæ
negotiis, nisi ijs medijs sit instructus, quæ e-
jusdem vel administrationi vel conservatio-
ni probè inserviunt, quam etiam necessita-
tem nobis ab ipsa natura constat esse impres-
sam, ut hæc ratione genus humanum
potentia intellectiva ornaverit, ad optimum
creaturarum regimen moderamenq;. verum
sciendum est, hanc notitiam suis oportere
limitibus circumscribi, ut feliciori itinere ad
optatum illum finem perveniamus.

Thes. II.

Inter varia a. illa mediorum genera, quæ
mos ad Politiae arcana amplectenda reddunt
aptos & idoneos, ipsam quoq; naturam no-
bis prima quasi suppeditare arbitror; etenim
illa tantam ubiq; potentiam demonstrat, ut
nobis mortalibus sufficere videatur, præstan-
tes ejus divitias mirari, ac ejusdem summo
Rectori gratias referre perpetuas, quod tot
bona immensa in nobis ipsis cumulare volu-
erit; quibus facili quidem labore ad perfe-
ctora dona suscipienda progredimur; tanto
a. diligenter agnoscamus ac deprædicemus
hanc bonitatem Divinam, quanto in respe-
ctu ad creature reliquas, & insuper intuitu

infinite istius euræ de salute animarum ma-
jor & eminentior appareat. Verum respi-
cientes ad ipsarum politiarum tam notitiam
quam rectam administrationem, magnam
omnino hic quoq; esse ipsius naturæ vim &
efficaciam, deprehendimus percipimusq; qua-
re non male dici putatur communiter: *Invi-*
nibil dices faciesve Minerva. meritò ad il-
lam igitur respicere didicerunt summi Reges,
Principesq; dum quosdam subditorum faci-
ant ad ingentia honorum ac negotiorum fa-
stigia adscendere, quosdam a. propter cau-
sas validas, alijs rursus subjiciunt, jubentque
viliora producere negotia in domo ista am-
plissima. Id sane cum summotorius corpo-
ris Politicæ emolumento fieri omnes vide-
mus. Quò n. munus fuerit sublimius, hoc
majori opus erit prudentia, eura, laboreque;
nec injustum erit meliori donatum ingenio
& sapientiâ, præferri rerum necessiarum i-
gnorantia scatenti. Proinde esset non mi-
nima parentibus in Republica aliqua viven-
tibus diligentia adhibenda, ut piè castè ac
prudenter dent matrimonij operam; quo
neglecto, justè quidem liberi de perversa in-
geniorum natura, velut de prima scaturigine,
cum planctu quidem, se parum feliciter natos
querebuntur. Caesar v. addet parentibus
hoc ipsum, quod nulla tam vilis conditio ex-

terna possit bona naturæ cuiquam denegare, vel ad minimum eadem impedire, servatis modò virtutum optimis regulis. Ipsi quoq; sciant nihil tam nocere sibi ut & liberis suis a se suscepis, quam animi illud pessimum vulnus, impietatem.

THESS. III.

Hic meritò naturæ proximam, mediorum ordini inserimus educationem; ad quam requiri haud dubito, non minus parentum fidem curam & diligentiam, quam liberorum continuam cautionem, de indole bona sibi a Deo, per parentes tradita, servanda & tuerenda adversus quosvis sui impugnatores, in Patriæ dulcissimæ, imò sui suorumq; salutem & emolumentum. Ut a. hoc agant facilius, et re quidem foret ipsorum animis judicandum subjecere, quam turpe esset imo injustum, quacunq; vitiorum sorde indolem cum majorum virtute æmulationem svavem gerétem, vel perdere, vel etiā aliquid ei detrahere. Nunquam a. non perpendant seriò, quanti æstimanda sit bona & honesta educatio, qua quidem nihil in mortalium rebus utilius, imò ne quidem homine dignius esse potest, utpote, cum hoc vere sit medium ad immortalitatem ducens nominis. De hoc igitur felicitatis genere, meritò, ut Patriæ nostræ dulcissimæ, mirum in modum gratulamus, cui Di-

vina ex largitione, cessit felix largaq; messis o-
ptimorum ingeniorum; ita etiam fidei pe-
ctore vovemus, ut maneat semper quoad pro-
ventus ejusmodi seracissima, capiatq; feliciter
admodum illorum fructus amplissimos. Flo-
reant igitur quam diutissime, Reipublicæ no-
stræ Svecanæ officinæ studiorum nobilissimæ;
crescant & vigeant ibidem tenelli isti surculi
arboresq;, quo molestijs transactis juvenili-
bus, vividissimum hoc imperij corpus nutrit
ant foveantq;. Porro circa institutionem
hanc juventutis monendum esse sat constat;
curam adhiberi oportere exactissimam ho-
rum educationi potissimum, qui olim rebus
inservient politicis; ideoq; animis eorum
benè præcognitis, naturam antea bonam
promovere, perversam corrigere, multum
interest. Ac quamvis sit fatendum summum
cæli terræq; Rectorem sapientissimum, ad Im-
periorum conservationem haud raro quidem
admirandæ perfectionis ingenia in lucem pro-
ferre, quæ mortalium institutiones quasi de-
spicere videntur, pergentes alacriter & absq;
mora molestiaq; ad id fastigium quod Dei
sapientia bonitasq; præscripserat; tamen
sciamus, hunc modum hominibus ordinari-
um non esse, sed extraordinarium, cui nimi-
um confidere cunctis nec licet, nec juvat; po-
tius a teneris annis animi erudiendi sunt,

præmissa piâ & ardenti oratione singulis ijs
momentis informationum, quò benedicente
Altissimo, cuncta ex voto procedant. Nec o-
mittenda sanè est deliberatio prudentum,
quorum est probè de quacunq; indole vel na-
tura ferre judicium, sicq; metam finemque
certum, studijs futuri politici præfinire, ac vi-
tae pariter certissimam normam juveni exhibere;
quo facto quam diligentissimè, nihil du-
bij remanebit apud adolescentem, quin ipsi
necessariò sit via ista præscripta pergendum
ad fructum virtutis honestatisq; consequen-
dum. Hoc pacto si tempus suum consumps-
erit, animus Politiz studio consecratus, facilli-
mè decor roburq; ingenij una cum corporis
firmitate & salute, accrescent svavissimè. In-
terim non gravate quidem illas regulas se-
quatur, quas ab optimis accepit informatori-
bus, licet se senserit multum profecisse; quip-
pe proclivis valde est via a portu vero & de-
stinato nos deducens; cui haud ægre adstipu-
lantur pessimis suis machinis & fallaciis, di-
abolus, mundus, caroq; propria, hostes nostri
ut validissimi ita infestissimi; quos scientes
probè, nullo non tempore bonis invidere ac
insidiari callidissimè, rebus nostris prospici-
emus absq; cunctatione ulla, arripiendo ar-
ma ejusmodi, quibus hostes prænominati non

tam depelluntur, quam savissima laborum
molestiarumque quies adquiritur felicissime.

THES. IV.

Nunc videndæ porrò erunt regulæ tales,
quarum adjumento dignus evadat juvenis no-
mine boni Politici: has commodissimè qui-
dem reperiri existimo in duobus præsertim
codicibus, sacro nimir: & profano. Prior
illum instruet. i. In Dei notitia vera infuca-
taq; idq; per ardens studium & pias medita-
tiones fieri, oportet, adhibitis pariter docto-
ribus orthodoxis suæ institutioni, donec in ea
ipsa doctrina sese ut vir Dsi gerere addiscerit.
2. In vero Dsi amore & pietate, cuius qui-
dem tanta est necessitas utilitasq;, ut non sit
ē re rationes cumulare, pro tam evidenti
causa; quin potius omnes habere rogasos,
Politiz impigrè consecratos, ut sibi primò
pietatem adjungant, quò tandem debito
fructu ornatuq; a fonte illo inexhausto boni-
tatis coronentur. Talem v. pietatem nec in-
tendo, quæ nudam solum præse fert speciem
religionis, quam ut justè meritoq; improbs-
re oportet, ita illos verè pios reputamus, cum
sacra Pagina, qui cultum Divinum ornant
pia & integra vitâ. Cujus tam requisita pul-
cherrima, quam premia felicissima nobis satis
superq; demonstrant, unā cum scripturæ te-

stimonijs clarissimis omnium sanè seculo-
rum exempla dignissima. Deniq, unum
tantum de hoc negotio dignum esse observa-
tu, mihi pariter habeo persuasum, ut videli-
cet parentes curent quam diligentissimè libe-
ros suos statim a primis annis tenerimisq; ad
veram pietatem assuefieri, quippè ut hæc de
Deo sapientia multum cæteris anteponenda,
ita primam ætatem eidem assignare debe-
mus, svalente hoc Salomone sapientissimo
pluribus in locis; Jubenteq, idem insigni
illà utilitate, quæ mirificè se per reliquas o-
mnes ætates diffundit. Undè facile videtur,
primos annos totius vitæ indices existere,
haud fallaces admodum. Jactis v. ita fideliter
religionis salutisq, fundamentis, quibus
firmiter omnes nostræ actiones honestati non
repugnantes innitantur, non dubitabit ju-
venis ad studia alia Philosophica sc̄e accin-
gere, annisque cum ingenio rebus divinis
polito & imbuto cuncta facilitantibus, ad
terminum præfixum felix progredietur. 3. In
proximi dilectione sinceraq, officij declara-
tione, cujus requisiti vim & necessitatem
memor sine jactura & salutis dispendio igno-
raverit; indicante hoc ipsum illa affinitate
insigni, inter Dei & proximi amorem. E co-
dice autem altero haurire, tam juvenes quam
alios decet. 1. animi medicinam salutiferam
adver-

adversus vitia ejusdem pessima; quæ prout
vel in nobis ipsis manent, vel ad alios progre-
diuntur, tollenda sunt diligentissimè. Ast di-
cat quis, hanc gravem curam morum vix
ad minimum respondere posse ætati illi, te-
neræ crescentiæ, quin dandam esse potius æ-
tati robustiori, utpote cui tribui fas sit, ma-
jus quoddam pondus perfectionis, ut facile
ipsi sit, animum etiam rerum difficultarum
judicio applicare, imò indè eluctari cum fru-
ctu ingenti; paucis tamen nostram de hac re
sententiam explicabimus; Dicendo prius
nos sollicitos debere esse, exceptis medijs il-
lis supra nominatis ad Dei cultum spectanti-
bus, quo pacto boni evadamus, quam de va-
riarum rerum secularium notitia, nam prio-
ris necessitatem nobis injungunt, non Divi-
næ solum leges sed pariter omnium ferè po-
pulorum; & insuper ad idem hortantur
strenuè virtutum summa utilitas dignitasq,
quam in ijs addiscendis difficultas sat benè ex-
planat. Velut ipsa quoq, experientia testa-
tur, nihil unquam gravius esse sapiente ma-
le morato, & affectibus subjecto, utpote
cum ipsa consuetudo longi temporis, facta na-
turâ potentior vitam meliorem ipsi vetet ac
prohibeat auspicari. Undè manifestum eva-
dit, optimum fore consilium, ut juventus ma-
ximam sui temporis partem morum impendat
hone.

honestati, quippe in illo statu audita & edocita,
solemus ad seros usq; annos reservare. Ra-
tionem ejus si quis desideret, tum patere ipsi
judico, primam ætatem maximè esse simpli-
eem & fidelem; ideoq; præcepta & institu-
tiones bonorum strictè observare & sequi
conatur; quod quidem & utilissimum & sva-
vissimum in vita esse arbitror. 2. Inde discat
modum, cum hominibus conversandi, nem-
pe ut prava fugiat consortia futurus Politi-
cus, ut suam vitam & conditionem tam præ-
sentem quam futuram secreta æstimatione
queat pensare, ac propterea semper dictis
factisq; ipsam repræsentet. Quæ sanè mo-
menta tanti erunt nobis facienda, ut pro opti-
mo compendio ad summam illam felicitatem
quam politia præbet, ducente habeamus.
nam illius beneficio fit ut adolescens nec qua-
rat latebras & solitudinem impiam ad rerum
quarum occultationem, nec pudeat ipsum
factorum in aprico & luce positorum, immo
animus sic per ista roboratur, ut jam non du-
bitet certo studio se se applicare, propter e-
molumentum olim in Rempublicam redunda-
turum. Porro huc pertinet modestus cere-
moniarum civilius usus; qui sanè homines
ornat plurimum, ut etiam liquet in urbibus &
alijs magnis hominum cætibus vitam degen-
tibus hoc ipsum magai quidem haberi; cum
ructio-

rusticum barbarumq; sit, datâ pulcherrimâ
occasione conversandi nolle uti, ad DEi
gloriam & sui proximiq; commodum placi-
tumque. In hoc a. negotio ut in reliquis o-
mnibus circumspetè versabitur juvenis in-
expertus, nec male quidem rem tum agi pu-
tabit, cum certas sibi regulas, a prudentibus
præfinitas, instar viæ proposuerit. Illas verò
constat ad hoc unicum posse examinari, nem-
pe ad normam mediocritatis, quæ ut sum-
mum ferè actionum humanarum in Ethicis
observatur & intenditur. Illa facile etiā quos-
cunq; in hac occurrentes errores aperit, adeò
ut nec eos laude virtutis dignos habeat, qui
nimia suâ civilitate non solum omnem mor-
talium gratiam, verum etiam naturam suam
perdunt & obsecrant; nec studia circa hoc
negotium vel nulla fere vel exigua & admo-
dum languida suo consensu probat ornatq;
quare absconum foret nequaquam, ut habitâ
ratione indolis & naturæ, animos no-
stros deinde studijs ejusmodi applicaremus,
sic fieri ut omnibus bonis grati & commenda-
biles, imo nostro contēti semper bene audia-
mus, ne minimo quidem lœso spredoq;. Quid
a caperes detrimenti, si optimâ præditus con-
scientia, ex invidia pessimos osores haberes &
interpretes? nihil sane, imo veritas ma-
gis promovebitur per tot virtutum ornamen-
ta.

Th. V.

THES. V.

Cæterūm, cum semper deceat literis mores probos adjungere, ne quis de se pronunciari intelligat proverbium istud. Qui proficit in litteris & deficit in moribus, plus deficit, quam proficit; igitur medijs, quæ bonum efficiunt Politicum, ipsa artium & scientiarum studia annumeramus, quæ quidem singula quamvis necessaria sunt, futuro tn. Politico non omnia, verum selectiora arripienda existimamus, nisi n. ita procedat in hoc opere perdifficili, vix finem propositamq; meam attinget. Firmant idipsum tam vitæ mortalis summa brevitas, quam diversæ animalium infirmitates, quæ faciunt nos plura operum Divinorum admirari, quam ea ratione nostra metiri. Insuper utilitas publica videtur efflagitare, ut ita instructi quam cito & absq; mora, ad rerum publicarum nos conferamus negotia. Prout hoc potissimum declarant tot illustrium Heroum exempla; nimirum per viros ejusmodi vel gentium nomina obscura & sordida, nobilitas admodum, vel a ruina plane vindicata esse, quarum rerum cupidos & curiosos remittimus potius ad Historiarum autorumq; præsertim illorum classem qui de illustribus Romanorum Magnatibus, egregia memoriae prodiderunt,

runt, quam hic mutilatim quidquam minus
sapide proponere. Licebit tamen nobis inde
concludere causam & fundamentum tantæ
felicitatis in republica certo certius extitisse
veram eruditionem & sagacem prudentiam
per media licita animis eorum instillatam;
breviter itaque hic juveni methodum stu-
diorum aperire conabimur. Priusquam
literis se immergere incipiat adolescens,
ignorare ipsum haud decet muneris sui
debitum, nempè quid in eodem sibi siet at-
tendendum, quid omittendum propter in-
signem utilitatem. Sic officio suo cognito
ipsiusq; necessitate, erit probè notandum,
quod non liceat vel conducat, promiscuè
quascunq; scientias accedere, sed prius ex-
aminatis fideliter naturā ingeniorum, quid
potissimum studij ferat jubeatq;, ac fine stu-
diorum, cuius gratiā tot labores subeant ju-
venes; quò sciant determinare statum cer-
tum; cui se oportunè velint adjungere; & sic se
demum totos ipsi dabunt curæ, quæ in Do-
mini timore reddit eos aptos & idoneos ad
sua aliquando officia obeunda. Hæc ut ob-
servent diligenter, ipsa eorum salus tempora-
lis jubet hortaturq; quippè & naturæ velle.
obniti labor est supervacaneus & promotio-
nem aliquam expectare, nisi constet a primis
annis certo statui destinatum, nimis esset

lon.

longum prolixumq; hinc, liquet & sibi bene
& promotoribus gratam rem facere, qui
illis mature sese exhibent promptos ac para-
tos in eodem genere prudentiæ. De Statu
& conditione v. quo olim versabitur juvenis
jam factus quam certissimus, videbit ne vel
in defectu vel excessu peccet, circa studia li-
beralia, sed ut medium viam ingrediatur,
habito semper respectu ad vitam munusq; fu-
turum. Huic proximum erit notitiam ac-
quisitam inter mortales reliquos exercere
communicareq;, quod sane medium est non
contemnendum prudentiam augendi reti-
nendiq;. cavendum a.est, ne cum ignavis vel
imperitis conversemur, verum illorum con-
suetudinem appetemus, qui nobis artis sci-
entiarumq; præcepta per ludos quasi & jo-
cos repræsentant. Sed quo ætas fuerit mi-
nor teneraq; magis, ac propterea ad libidinē
malitiamque propensior, tantò accuratius
euilibet in conversationibus vivendum; faci-
le etenim mali pariterq; astuti hoc pacto
imponent ingenii innoxiis parumq; exper-
tis, quorum ab involucris pessimis dein e-
rit eluctari difficultimum. Studia vero hæc
non immeritò a politicæ studio requiri
existimamus, relictis scientijs istis, quæ sub
speculativarum nomine veniunt ijs, quibus
ex professo curæ esse merentur, idq; ideo

præ-

præcipue, eum ad scopum illum politici,
nequeant mortales deducere. Sic præsuppo-
sita ista divinâ & spirituali sapientiâ, tanquam
summo & generali medio, ad salutem nos-
perducente; inter alia, linguarum peritiam
juventuti commendamus illi, qui Politie
se se vult dedicare. maxime a. ijs invigilan-
dum est linguis, quæ & usitatissimæ & pro-
pter finitimas gentes sunt utilissimæ; etenim
sat validæ nobis stant cause ejusdem nego-
tij, utpote quod peregrinantibus opus sit
admodum, posse ritè animi sui sensa alijs
communicare, modò doctiores magisq; po-
liti in Patriam reverti concupiscant. Propterea
etiam reedium valde foret, in regionibus
exoticis, mutum quasi esse, & pro omnium
rerum ignaro haberi; huc spectat insignis i-
sta utilitas, quæ se nobis præbet per lectio-
nem librorum auctorumq; diversarum lin-
guarum; adeò ut non licet modò, inde
vocabum & sententiarum jucunditates, sed res
potius ipsas, artesq; arcanas, latentes sub
involutis sermonis peregrini, observare &
haurire. Illam deinde notitiā oportet ad eum
finem usumq; dirigere, ut optimis consilijs,
veræ nempè prudentiæ fundamentis, urgente
necessitate, civis suæ profit Patriæ. Hæc a. hi-
storiarum perlustratio, quam sit utilis, pru-
dens videt citissimè. quam notitiam ad duo

tempora præcipue oportet eum accommo-
date, quoad in Politia vixerit, pacis nempe
& belli; qvibus Politici erit cum perpetua vigi-
lantia, curaque, adversus qvosvis impetus
irruentes, Rempublicam defendere ac tueri.
Hinc itaque concludimus, optimam Politico
esse viam ad aptitudinem in Repub. conse-
qvendam, ut propter studiorum summam di-
gnitatem utilitatemque, non tam ipsa magna
reputet sed etiam ut ijs invigilet, summa cum
prudentia diligentiaque. prudenter sanè Po-
litico studiis incumbendum erit, & huic
ijs studebit maximè, qvo possit suæ Reipub.
felicitati famæq; inservire. Ut itaque instru-
ctus erit futurus politicus veræ religionis noti-
tia fundamentali, sic etiā haud mediocrem le-
gum scientiā praxi, usuq; laudabili ornatā, du-
cimus iphi esse necessariam. Cui adjungendum
quoque erit inclytum illud medium eloqventiæ,
ut sic facilius toti mundo luceat, appa-
reatque rara & insignis illa virtus, pruden-
tiaque Politica. Colat v. &c exerceat ipsam non
segniter qvidem, utpote qui scit novitque
vim eloqventiæ tantam esse, ut opus sit mi-
xari, qvod arma quidem nequeant id fastigii
attingere, quod sermoni puro & eleganti for-
tuna haud difficulter concedit. Quid autem
de artibus etiam liceat Politico sibi adsumere,
tam bene vix ligvere existimo; dubium tñ no-

bis est nullū, quin ipse certas sibi possit adjungere & qvidem liberales ac honestas, quippe hanc libertatem Politici non minus quam aliis conditionis hominibus, Deus ipse & natura dare voluerunt, videlicet quod possint ex quo animum corpusque exercere, quia hæc se se invicem promovent. Minus itaque inconsultè is agit, qui artibus suam non denegat dignitatem, ast tales cupit addiscere, quæ suæ sorti, vitæque, sunt utilissimæ, ita convenientissimæ. Quas inter nominare licet habet hac vice, artem pingendi, quam acuere judicium, docet experientia, pariterq; multum delectare, ubique & semper, jam in confessu est; artem dein' eqvestrem, quæ bonum Politicum admonebit sui officii, nempe quod ejusdem imperio fortunæ subjectus erit cum Republica; adeò ut si urgeat necessitas, tum haud recusabit, hanc quoq; artem profiteri re ipsa. porro Arithmeticam, cujus utilitas tanta est, ut illa neminem possit fugere; ubique sanè & in omni statu, nobis quædam quasi necessitas, occurrit aliquid supputandi. Etiam artem musicæ hic indigitamus, cui vacuum illud ab aliis rebus majoribus tempus impendere, nec foret tyroni politices indignum, nam animum hominis totum recreat admodum. Erit etiam propter salutis commodum, aliquid dandum corporis.

motioni & exercitio, siquidem hoc pacto, maximè si honesta & Politico convenientia, imò si mediocria fuerint, corpus mirum in modū perficitur. Ita verò his omnibus erit instritus studiosus prudentiae Civilis, ut potiorijs, haud negligat, cum optimum sit, ijs operam dare rebus, quibus natura dignatur favere. simul videbit quid salus Reipublicæ expostulet, ne nimis diu sibi soli vivat, cum detrimento summo Reipublicæ.

THESES. VI.

Positis jam prænominatis fundamentis, juvenis Politici est, nolle amplius intra privatorum angulos latere; hinc primò ipsi erit, ut jam modestè & legitime, se possit offerre Reipublicæ, id autem fiet, si opportune admodum & commode, nec in obscuris locis, sed claris & fulgentibus degendo studuerit quam maximè magnis summisque viris in Repub; per morum & prudentiæ famam innotescere. quod quidem vitæ genus Deo bonisque omnibus approbari existimat. modò ita respiciantur mortales, ut summae numinis gloria undiq; luceat clarissime. Turpe namque illi non est honorem aliquem a imperio modestè expetere, qui se a pueris dicavit, ita ut possit aliquando ornamenti etiam dare Reipublicæ. sed nec grave erit ipsi, quibus hac ipsa potestas a Deo e

con-

concessa, illos rebus imperii admoveere paulatim, quos Deo & sibi charos gratosque inventerint, fin autem aliter evenerit, non immēritō licebit dicere cum Salomone Regum sapientissimo; Thesaurus absconditus & profundæ doctrinæ homo latitans in obscuro, nullius plane sunt valoris ac estimationis. Miserum quippe est hoc modo animi corporisque perdere vigorem. Hic pariter esset proficuum, tramitem rectum tenere ad metā præfixam nos ducentem. Quando itaq; boni politici primitiae feliciter succedunt, Deus ille altissimus seria precatione, ipsi in partes est vocandus; nam absit a Politico, ut cogitet, rerum cunctarum licentiam esse sibi paratam, in statu Politico, quippe singulis in propatulo esse debet Deum non minori ardore in actiones civiles, quam alias res inquisitorum, nemo igitur dubitet amplius publicis negotijs sese applicare, ut poterit, cum numen cælestè propitium, bonaque conscientiam sibi audeat promittere, sanè tunc certam potest is spem fovere, se nempè per divinam ordinationem iri eodem ad honestum aliquod munus publicum. pariter fiet ut nihil omnino efficiant improbi inimiciq; suis invidiosis conatibus. Sic igitur Politicus, fracta, ut aijunt, prima glacie, aempe per candidam sui oblationem; studebit

admodum , suis Patronis ac promotoribus
ostendere suos insignes progressus, in illo stu-
dij genere , quod in officio futuro , ipsum
queat & sublevare & ornare; id v. agens fur-
giet non secus quam serpentem venenosum ,
vitium adulatio[n]is perditissimum , id namq[ue]
veritatem piam non tam laedit , quam in odij
& silentijfundum , deprimit demergitq[ue]. Exi-
stunt& errorum scopuli perplurimi , in hac re-
sum difficultate , Velut non dissimulandum e-
rit vitium illorum , qui per æris vilissimi
pondera , honores cunctos sibi student
acquirere , quem morem indignum nefan-
dum & D[omi]no ingratū , & pijs & cordatis omni-
bus detestabilem esse scimus. At tñ. remotum
valde a nostro sit proposito , ut dicamus in
potestate eorum libere consistere , qui bene-
factorum beneficia sentierunt , ut gratos se-
sse vel non , erga eosdem suos promotores
declarent , quin obligari potius ipsis ad perpe-
tuam gratitudinem animo & officijs de cla-
randam. Ipsi quoq[ue] erunt memores à quo , &
per quem , fuerint tanto honore ornati , ideo-
què propter illos , non minus , quam se ipsos
suum munus observent diligentissime ; stu-
dentes nunquam non , honoris fundamento
nempe virtuti. Hinc nostram paucis sen-
tentiam explicamus , dicendo , licere quidem
Politico , animos superiorum sibi comparare ,
modo

modò honestè & non per arees id fieri callidas
illicitasq; quo n. pacto nostris votis studiisq;
fieri posset satis, nisi sic & nostram virtutem &
prudentiam ipsis nota redderemus. quare sibi
optimè consulunt, qui suam promptitudinem
in quacunq; re possibili, etiam cum damno
aliquo rei private testatam mæcenatibus suis
facere nütneant, quo & sibi gratiam, & insi-
gnes suorum laborum fructus (si absuerit er-
ror adulatioñis) adquirant sat feliciter. Deni-
què videndum erit Politico, ut laudem glori-
amq; Altissimi, sibi in omnibus summum
esse declaret; ita is qui potens est admo-
dum, ad evehendum vel deprimendum, no-
bis faciles benignosq; reddet mortalium sum-
mes rectores. Postquam ergo bonarum ac-
tuum messem fideliter feliciterq; visitaverimus,
imò nos patronis ipsis probaverimus, modò
ibidem viguerit mos iste laudabilis) ut esse
nobis contigerit intra secreta collegiorum,
tum admissi, prudenter nos gerere oportet,
quoad exercitati admodum, rebus & nego-
tijs publicis præficiamur, cum imperij fru-
ctu & utilitate.

THESS. VII.

Omnes quidem decet homines mortalita-
tis suæ esse memores, sed vehementer illos
ornat istius communis miseriz humanæ recor-
datio, qui imperijs præfunt; illam equidem
quo-

quotidiè renovant ipsis, magnorum virorum
abitus ultimæq; dimigrationes. Justum pro-
indè est in tali casu, ut ipsis jam defunctis,
digni pariter contingent muneri successores,
ut potè qui majorum vitam & scientiam, ritè
& exactè alijs demonstrent; sic etiam post
mortem vigent fama gloriaq; piorum. In-
justi porro sunt illorum conatus, ideoquè
improbandi qui ex mera cupiditate nocendi,
nullum non movent lapidem, quò sit
ipsis potestas mortem alterius expectandi ac
sine cunctatione locum defuncti invadendi.
Hi quidem sibi prudentes satis videntur, sed
merito tn. ipsis vicio vertitur, quod ex mor-
te alterius suum querant commodum, post-
habito quoq; honoris fundamento, virtute
nempè & honestate; quæ quidem ipsis mul-
to vilior est pecuniâ opibusq;, quibus cuncta
sibi volunt adquirere. Contra (meo quidem
vili judicio) rem suam hic agunt optimè qui
se legitimè vocari a magistratu permittunt,
eum jam honore digni visi fuerunt, illamq;
dein lætam occasionem sibi advenientem
grato animo exosculantur. Caveat v. sibi
quisq; ne temerè & inconsultè tale munus
appetat, quod nec natura ipsis prospexit nec
alio pacto convenit. hinc, non pro in-
felicibus habiti sunt a mortalibus, sat multa
illorum, qui suæ naturæ, vim inferre nolen-
tes,

res, absq; ulla functionis publicæ dignitate
vixerunt, uniceq; cupientes D^ro suo & si-
bi ipsis in pietate & honesta vita placere. Præ-
stat etenim inter privatos degere cum sum-
ma animi tranquillitate, quam in imperio
cum sui & Reipubl. damno ac interitu. Hinc
& cernimus tale munus, Politico expetendum
esse, quale vires metitaq; ipsius admittunt;
sic illud ingens utrisq; adferet emolumentum.
Ast cum Politicus, per Divinam paternam-
que providentiam, dicto jam supra modò,
Spartam ingressus fuerit publicam, tum al-
laborabit summoperè, ut integrum & præcla-
rat famam inter omnes habeat, quam sanè
medium & compendium arbitror esse opti-
mum, honoris fastigium attingendi. Illam e-
tenim constat esse & legi Divinæ consonam-
admodum, & in hoc statu Politico viven-
tibus, suavissimam gratissimamq;. Ipsa v. illi
continget indubitatò, si imprimis honestè,
gratiam principis quæsiverit servaverit -
q;. Quippè ut Princeps summam gerens po-
testatem in sua Republica, summi D^ri vicem
supra terram habet, ita maximè ac præ re-
liquis mortalibus colendus est amore hono-
req;; hoc ipsum n. jubente omnes leges omni-
aque Præcepta. Ecquid ergo tibi mirum est,
ceteros in imperio, ad sui Regis exemplum,
illum quoq; amore & favore suo complecti,

quem summus mortaliū', altissimi hic te-
nens locum, gratiæ aura benignissima re-
focillare non quidem fuit deditus? deinde
ei necesse est qui se totum Reipublicæ offerre
decreverat statim ab ætatis suæ initio, in isto
honoris fastigio oculos auresq; habere vigi-
lantes; mediocritatem in omnibus servan-
do, ita ut ab una parte vitet nimiam securi-
tatem & confidentiam, qua nihil est deteri-
us, quia favore mortaliū' nil solet esse in-
constantius. ab altera v. nimiam diffidenti-
am, quæ hominem sibi facit desperare, tol-
litq; omne studium conservandi, acceptū pru-
denter favoris & honoris locum; quem tu-
tueri posset feliciter, si tempori fidelissimè
inserviret ac pro suo captu de futuris judica-
ret diligentissimè. Verum hic etiam tempera-
mentum prudentiæ politiæ adhibendum
erit; ne quis eidem ac virtuti sic con-
fidat ut alios omnes despiciat; quippè non
minima prudentiæ pars est, scire modum sui
amoris, pariterq; rationem habere incon-
stantiæ rerum humanarum; utpote quas ro-
tae circumvolanti mortales provide assimi-
lant. Unde liquet minus consultum esse, se-
ridenti fortunæ committere, nam instar globi
ipsam volvi notum est. Porrò sciendum est,
non vili quadam prudentia opus esse veri Po-
litis,

litici nomine gaudenti, quippè id facile res
pariterq; actiones ibi occurrentes nobis ma-
nifestè declarant. Jam enim ad consilia
Principi exhibenda vocatur, nunc officij mu-
nerisq; gratiâ in publico versatur, ubi i-
psum res arduæ dubiæq; invadunt; illos mox
excipiunt conversationis pericula & difficulta-
tes, quæ tanto maiores evadunt, quanto
major illius dignitas cum quo ipsi fue-
rit consuetudo. Certum igitur est illi suum
interitum jam adesse, qui non armis ejusmodi
stipatus fuerit. Floreat itaq; prudētia, satis vitæ
optima moderatrix, sitquæ reliquarum vir-
tutum ornata sodalitio. Sed neminem sibi
persuasum habere velim nos falsam illam pru-
dentiam (quam potius astutiam appelles)
probare; quin ipsam meritò hic damna-
mus & ē circa civili exterminamus. Inte-
rim Politico non imus denegatum, veram
illam formam simulandi aut dissimulandi,
quæ ut prudens & non fraudulenta erit, ita
ad certa negotia summamque necessitatem
restringitur, in eumq; finem, ut honeste
salus Reipublicæ virescat. Sicut pruden-
tis est Ciceronis effatum pulcherrimum
quod ita sonat sequi: Fas est magistra-
tui, more periti naucleri obliquare sæpe
numero sinus, & si rectâ portam publicæ

secu-

securitatis tenere nequeat, ipsum mutata
velificatione adsequi. Denique multum
prodest Politico jam munus gerenti publi-
cum, sui ipsius notitia; hæc quam sit nobis
utilis & necessaria facile hinc judicare licet,
quod homini à Deo sit concessa soli, inter
tot creaturarum classes. sane illius ópe cun-
ctos honestatis ac virtutis hostes perditissi-
mos in turpem fugam depellemus, quales
nunc proh dolor existunt, turpis assentatio,
nimia proximi cavillatio, gravisq; glo-
riatio Thrasonica, stipata loquacitatis &
scurrilitatis infortunio, sordidâque opulen-
tiâ cum illa animi peste invidia. Ita omni
in occasione Deo Patrique servientes, vera
felicitate politica coronabimur, donec ad
sanctorum in cælis communionem, cum
gaudio transferamur.

*Soli DEUS laus honor & gloria
in aeternum!*

Buyse

Εὐγενέσεις καὶ τὰ τῶν τρόπων ἡδὺ ἄμα καὶ
τὰ τῶν πεχυῶν Σπεδαιότες

Κύριο ΑΝΔΡΕΑ ΘΥΕΦΩΝΩΝ
Φίλε καὶ συσχεπώποτε πριωτεῖ.

Πόσον μὴν τῇ πολιτικῇ Φρονήσει, ό μόνον τῇ
ἀρχιτεκτονικῇ καὶ νομοθετικῇ, ἀλλὰ καὶ Ὀπιλακ-
τικῇ ἔνεστι, όπερα οἵτινες εἰς τις ἀνέχοι εἰπεῖν. Εἰ γά-
ρ ἡ πόλης τὴν συμβολεύεικήν ἡ δικαστικήν τις ἀ-
ποβλέψει, ἐυρῆσει πολὺς μὲν Ὀπιλείσις καὶ
πόντις μηδαμῶς ὀλίγης δεῖσθαι, ὡσεὶ καὶ σ-
τάδες ἀληθεῖς ἔναις τὸ τύπον πλειάρχης, πρῶτη
μηδὲ μέσον καὶ πλευτεῖον πόλες τὸ τύπον πολιτι-
κῆς Φρονήσεως τυγχάνειν, σπεδαῖσαν εἴναι
παιδεῖαν καὶ νόμιμον. τὸ γάρ διορίσαι πετρᾶ-
πόλεις χρητὸν οὐδὲ συμφέρον ἡ ἀχρητοῦ, τί δι-
τοῖς πολιτικοῖς προσέγγυμασι καὶ αὐτοῖς λεκτέον
καὶ κεληττόν, όπερα εἰλαχίστης εἰς Ὀπιλείσις.
Ἐπαινέσειν ταύτας τὴν Σᾶν σπεδὴν Εὐγενέσεις
Κύριο Θυεφωνῷ πολλούς αἴρει τὸν γίνεσθαι
πολιτικὸν, πεπαιδευμένως Διοχλείγοντα.
Σπεῦσον ως ἥρξα καὶ πολιτικὸς ἔσῃ σπεδαῖος
καὶ χρητός. Εὕρωσο!

S. FALANDER,
J. Udg; P.P.

Ad
Nobilissimum,
DN. ANDREAM Ghylenbroof/ A. F.
Proavum haud degenerem stirpem,
De
PRÆPARAMENTIS BONI POLITICI
publicè, ingeniosè disputantem :

Περὶ ἀστιχοῦ:

Arnicomum firmant Regum vicitria
sceptra.

Artes omnificæ, Justitiæq; vigor;
Aurea virtutum benè combinata catena;
Quilibet officio dum vacet ipse suo!
Sedulus harum Ghylenbroof fuit usque
satelles,

Stemmata qvi radiat, splendet & in-
genio.

Igneus hicce ardor referat penetralia
mentis

Qualis sitq; viri qui Politian amet.
Talibus incumbens studiis frugi pera-
mandæ

Civis erit Patriæ, deliciumq; Patris.

Μημόσυνον
amicitiae misit

S L I E S Zil-Landz/
Doct. Med. & Prof.

Ad JUVENEM

Nobilitate generis & Eruditionis orna-
mentis Clarissimum

DN. ANDREAM A. Gyllenfrooth/
Hæredit. de Raulanfiō &c. de præparamentis
viri politici, ingeniosissime differentem, ami-
cum & fautorem suum honoran-
dum:

Stemmata nobilium decorant præclara Pa-
renium

Nomina, virtutum que benuere bonus;
Ast si non propriis eadem splendescere curū
Netorum efficiat turba, sepulta manent.
Ergo tuus laudes celebrabit doctior atas
Et GYLLENKROKII nomen ad astra vetret,
Qui tantas curas studiorum impendis honori
Ut meritis patrem rite referre queas
Perge prout pergis, donec clementia Regis
Destinet hos ausus usibus alma suis.
Quem noscat natale solum vel Svecia tota
Te duplici clarum nobilitate virum.

Hæc pauca gratulabundus
adjecit

JOHANNES FLACHSENIUS.

Sunt sane grandia imperiorum negotia, molis
minas pericula, exitus varii. Propstera in illis
viris qui tantam molem portabunt humeris, re-
quiriatur exacta rerum publicarum notitia, sa-
pientia robusta, tum prudentia sagacissima,
quam ex præteritarum habitu, ex præsentium
schemate, de futurorum rerum facie divina-
tionem quandam instituere possunt. Tanta sci-
entia germina, mox in atatula illustrium in-
geniorum mentibus sunt implantanda, ut feliciter
sidere cum tempore in illam perfectionem suc-
crescant, quam desiderat patria, optant pa-
rentes, exspectant Civium vota. Proinde
Nobiliss: Dn. Gyllenkrook suam laudo indu-
striam, quam Teusibus humanis, multa scientia
dives, varijs literarij exercitijs adaptas. Inter
qua refero hanc de præparamentis boni
Politici præclaram dissertationem, non schola-
larva fœdam, nec mixtura diversarum ine-
ptiarum obscuratam, sed nitidam, & casto
stile aquantem pondere rerum. Si fremis
invidia, si frenes malitia, Tuum est pa-
tienti animo hanc nubem ferre, & generoso
ardore pergere ad virtutis culmen. Vale.

Tui nominis sincerus & estimator
DANIEL ACHRELIUS.